

liste, – således *heller ikke* i de 4 tilfælde, ministeren anfører som fortilfælde. Den generelle redegørelse for fremgangsmåden, som ledsager beregningerne (bilag II, 3) omtaler *ikke* en sådan speciel fortolkning vedrørende »Andre partistemmer«, heller ikke ved de tre valg (1973, 1975 og 1977), hvor ministeriet nu oplyster at have anlagt en sådan fortolkning. I det opstillede eksempel forekommer »Andre partistemmer« slet ikke, og i teksten nævnes det ikke med ét ord, at man har fundet anledning til at indfortolke en regel, som ikke findes i valgloven.

Jeg må konkludere, at alt, hvad de 4 »fortilfælde« repræsenterer, er nogle beregningslapper i ministèriet, som aldrig har fået praktiske konsekvenser, som aldrig har været tilgængelige, og som aldrig er blevet godkendt. Hvorfor de selvsagt heller ikke skaber nogen præcedens.

Skulle det vise sig, at disse ukorrekte beregninger har været tilgængelige, vil jeg fortsat hævde, at en ukorrekt fremgangsmåde ikke bliver korrekt, fordi den har været anvendt før.

Videre opklaring gennem udvalget?

Jeg er opmærksom på, at udvalget til valgsprøvelse åbenbart heller ikke finder ministeriets hidtidige svar tilfredsstillende, og at udvalget den 19. ds. (bilag 2) har stillet supplerende spørgsmål.

Jeg mener imidlertid ikke, at folketinget kan være tjent med, at der måske skal hengå måned efter måned, før man får rettet en begået fejl, som uretmæssigt har frataget en kandidat det mandat, der tilkommer ham efter valgloven. Hvis ministeriet havde haft en mere overbevisende forklaring, ville den naturligvis meget let have kunnet fremstilles overfor udvalget inden for den allerede for-

løbne tid.

Om folketingets suverænitet

Folketinget er naturligvis suverænt m.h.t. lovgivning. Men tinget var ikke den 22. december 1981 suverænt i den forstand, at det kunne tilsidesætte hidtil gældende lov. Mandatgodkendelsen skal nødvendigvis foretages i nøje overensstemmelse med gældende valglov. Det er ikke kun et spørgsmål om at undgå at lovgive med tilbagevirkende kraft. I dette særlige tilfælde er det *også* et spørgsmål om, at den forsamling, som skal tage stilling til mandaterne, principielt er udpeget af indenrigsministeriet. Jeg går ud fra, at præsidiets kan se det principielle perspektiv i hele dets udstrækning, hvis indenrigsministeriet ved vilkårlige fortolkninger kan sammensætte en forsamling, som væsentligt afviger fra den, der følger af valglovens regler, hvorefter denne forsamling kan godkende sig selv.

Derfor er det af stor principiel vigtighed, at folketingets godkendelse af mandaterne er i nøjeste overensstemmelse med valglovens regler. Efter afstemningen den 22. december ligger ansvaret for den korrekte afgørelse ikke i indenrigsministeriet, men i folketinget. Derfor denne henvendelse til præsidiets trods ubehaget ved igen at måtte rejse en sag, som i praksis kommer til at dreje sig om et andet partis personrepræsentation.

Det er naturligvis heller ikke behageligt for præsidiets eller for tingets flertal at skulle korrigere en fejlagtig afgørelse. Men som sagt kan man med rimelighed hævde, at tinget traf denne afgørelse på falske forudsætninger. Og det vil da være langt værre at opretholde en sådan afgørelse med den konsekvens, at en kandidat fratages det mandat, der tilkommer ham ifølge valgloven.

Med venlig hilsen

for VS' folketingsgruppe

PREBEN WILHJELM